

Diplomová práce Terezy Klímové
Zhodnocení kvality výukových programů nabízených SEV

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce Terezy Klímové se zabývá hodnocením vybraných výukových programů nabízených středisky ekologické výchovy v Praze a ve Středočeském kraji. Práce patří svým rozsahem i tématem ke středně obsáhlým diplomovým pracím. Komplexní uchopení problematiky převyšuje cíle diplomových prací, proto je stanovení konkrétních výzkumných cílů žádoucí.

V úvodní části autorka popisuje chápání EVP a jejich pojetí u vybraných SEV. Na tomto místě lze pouze poznamenat drobný formální nedostatek, že by mohly být některé informace doplněny jak o citace, tak o příklady (např. jsou jmenovány specializované nabídky některých SEV, ale není uvedeno, která střediska je poskytují, kde to zjistit).

Ve druhé části autorka představuje kvalitativní výzkum, zabývá se jeho definováním a popisem vybraných metod získávání dat. Z pohledu řešerše se ale jedná o nejméně zdařilou část práce. Domnívám se, že pokud je tato kapitola zařazena, měla by autorka uvést základní rysy, které oddělují kvalitativní a kvantitativní výzkum (formulace výzkumných otázek, způsob získávání a hodnocení dat, cykličnost výzkumu, induktivní myšlení), tedy výzkum jako celek. Z toho může vyplývat nejasné chápání autorky k výzkumným otázkám. Otázka: „Které geografické dovednosti jsou rozvíjeny v programech SEV?“ neodpovídá běžnému formátu kvalitativního zjišťování otázkami „Proč nebo Jak“, nedává prostor výzkumníkovi odpovědět na související témata a hloubkově poznat podstatu problému. Problém není stanoven, jelikož se otázkou ptáme pouze na výčet prvků. Je zřejmé, že samotná výzkumná otázka nemusí determinovat, a zde nedeterminuje, volbu metodologie, ale pak je tedy nevhodné nazývat kapitolu kvalitativním výzkumem a je na místě lépe představit výzkumný design.

V řešeršní části se autorka ještě zabývá představením geografických dovedností, na které je vhodně navázáno v empirickém výzkumu. Ten se skládá z obecného hodnocení vybraných EVP a hodnocení obsažených geografických činností v EVP. Přínosem je také podrobný popis vybraných EVP. Uvedu pouze 3 stručná doporučení nebo připomínky:

V rovině všeobecného hodnocení EVP jsou důvodem k zamyšlení studované anotace, ty slouží lektorům pro opakovatelnost programu nebo širší veřejnosti, proto v nich některé organizační informace nemusejí být. Cena za program, délka trvání apod. jsou často poskytovány pouze klientům. Otázkou je, zda-li je to důvod pro nižší ohodnocení. Podobnou nejasnost vidím také v hodnocení místa konání programu. Místo má svůj účel, musí tam být primárně viděno to, co je náplní programu, např. Prokopské údolí má jedinečnou morfologii a k náplni zvoleného obsahu EVP pasuje. Proto hodnotit vzdálenost je diskutabilní. Nicméně oba postřehy jsou spíše jiným pohledem, jak se dá nad stanovenými parametry přemýšlet.

Poslední poznámka směřuje k použité tabulce pro evaluaci kvality EVP uvnitř SEV. Tato tabulka byla vyvinuta pro tzv. supervizory dohlížející interně na kvalitu EVP a lektorských dovedností. Zde ale autorka nepoužívá kritériální měřítko, které mají SEV rozpracované, toto měřítko např. stanoví, jak má vypadat práce lektora, který získá 3 body ze 4 bodů v dovednosti poskytnutí zpětné vazby. Proč používá autorka svá kritéria a umocňuje tím subjektivitu výzkumu?

V rovině zkoumání zastoupených geografických činností v EVP hodnotím práci jako přínosnou bez připomínek. Kladně hodnotím i přehledné porovnání výsledků.

Ojedinele se vyskytují drobné gramatické chyby (čárky v souvětích) a nevhodná sousloví (např. „úplně nejméně“).

Uchopení rozsáhlé problematiky hodnocení EVP s geografickou tematikou s sebou nese řadu otázek a problémů, zejména v metodologické rovině. Autorka se pokusila o nesnadný empirický výzkum, jehož výstupy jsou prakticky aplikovatelné. I přes dílčí nedostatky v řešeršní části a některé podněty v části metodologické doporučuji práci k obhajobě.

V Praze dne 24.5.2013

Mgr. et. Mgr. Barbora Tesařová

Handwritten signature of Barbora Tesařová in blue ink.